

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ ЕКОНОМІКИ ТА БІЗНЕС-АДМІНІСТРУВАННЯ
КАФЕДРА ЕКОНОМІКИ ПОВІТРЯНОГО ТРАНСПОРТУ

ДОПУСТИТИ ДО ЗАХИСТУ
Завідувач випускової кафедри
_____ Олена АРЕФ'ЄВА
«_____» _____ 2022 р.

ВИПУСКНА РОБОТА

(ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА)

ЗДОБУВАЧА ОСВІТНЬОГО СТУПЕНЯ БАКАЛАВР
СПЕЦІАЛЬНОСТІ 051 «ЕКОНОМІКА»
ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА «ЕКОНОМІКА ПІДПРИЄМСТВА»

Тема: «Аналіз фінансового стану підприємства та розробка заходів щодо його поліпшення»

Виконавець: Ткаченко Віра Олександрівна

Керівник: д.е.н., проф. Пілецька Саміра Тимофіївна

Нормоконтролер: к.е.н., старший викладач Сафонік Н.П.

КИЇВ 2022

НАЦІОНАЛЬНИЙ АВІАЦІЙНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет економіки та бізнес-адміністрування

Кафедра економіки повітряного транспорту

Спеціальність: 051 «Економіка»

Освітньо-професійна програма: «Економіка підприємства»

ЗАТВЕРДЖУЮ

Завідувач випускової кафедри

_____ Олена АРЕФ'ЄВА

« ____ » _____ 2022 р.

ЗАВДАННЯ**на виконання випускної роботи**

_____ Ткаченко Віри Олександрівни _____

(П.І.Б. здобувача)

1. Тема роботи «Аналіз фінансового стану підприємства та розробка заходів щодо його поліпшення» затверджена наказом ректора від 26.04.2022 р. № 434/ст.
2. Термін виконання роботи: з 23.05.2022 р. по 19.06.2022 р.
3. Вихідні дані роботи: плани, звіти, фінансова звітність, законодавчі та нормативні акти, статистичні дані, наукові та методичні праці вітчизняних та зарубіжних вчених, наукові статті, електронні інформаційні джерела, баланс (Ф№1) ДП «АНТОНОВ» за 2018-2020рр., Звіт про фінансовий стан (Ф№2) за 2018-2020рр.
4. Зміст пояснювальної записки: вступ; теоретичні основи аналізу фінансового стану підприємства; аналіз фінансового стану державного підприємства «АНТОНОВ» розробка заходів щодо поліпшення фінансового стану ДП «АНТОНОВ»; висновки.
5. Перелік обов'язкового ілюстративного матеріалу: вимоги до фінансової звітності; послідовність проведення аналізу балансу; методологія фінансового аналізу; класифікація видів аналізу суб'єкта господарювання; методи проведення фінансового аналізу; основні показники діяльності ДП «АНТОНОВ»; показники рентабельності ДП «АНТОНОВ»; ліквідність балансу ДП «АНТОНОВ».

6. Календарний план-графік

№ пор.	Завдання	Термін виконання	Підпис керівника
1.	Видача завдання	23.05.2022	
2.	Дослідити теоретичні основи аналізу фінансового стану підприємства та розробити заходи щодо його поліпшення	24.05.2022-28.05.2022	
3.	Провести аналіз фінансового стану ДП «АНТОНОВ»	29.05.2022-02.06.2022	
4.	Написання вступу та висновків	03.06.2022-05.06.2022	
5.	Оформлення пояснювальної записки, графічного матеріалу, підготовка доповіді, передзахист	06.06.2022-08.06.2022	
6.	Проходження нормоконтролю, перевірка на плагіат, оформлення документів до захисту, рецензування роботи, подання роботи на кафедру	08.06.2022-13.06.2022	

7. Дата видачі завдання: 23.05.2022 р.

Керівник випускної роботи _____

(підпис керівника)

(П.І.Б.)

Завдання прийняв(ла) до виконання _____

(підпис здобувача)

(П.І.Б.)

РЕФЕРАТ

Пояснювальна записка до випускної роботи «Аналіз фінансового стану та розробка заходів щодо його поліпшення» 99 с., 15 рис., 12 табл., 70 літературних джерел, 12 додатків.

ФІНАНСОВИЙ СТАН, ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ, МЕТОДИ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ, ПРИНЦИПИ ФІНАНСОВОГО АНАЛІЗУ, РЕНТАБЕЛЬНІСТЬ, ЛІКВІДНІСТЬ, ПЛАТОСПРОМОЖНІСТЬ, ФІНАНСОВІ РЕЗУЛЬТАТИ ПІДПРИЄМСТВА.

Об'єктом дослідження є процес проведення аналізу фінансового стану підприємства. Предметом дослідження є теоретично-методологічна основа і практична характеристика методів аналізу фінансового стану підприємства.

Метою випускної роботи є поглиблення теоретичних засад аналізу фінансового стану та розробка рекомендацій щодо покращення фінансового стану підприємства.

Методи дослідження. У випускній роботі використовувались такі методи як ретроспективний, аналітичний, статистичний, порівняльний, табличний, метод відображення інформації, ілюстраційний підхід до вивчення та положення фінансового стану авіаційного підприємства.

Методологічну основу дослідження склали наукові праці та публікації вітчизняних і зарубіжних вчених щодо методів аналізу фінансового стану підприємств.

Інформаційну основу випускної роботи становлять нормативно-правові акти України, статистичні дані Міністерства інфраструктури України, Державного комітету статистики України, дані авіаційних підприємств України.

Дослідження базується на статистичних та фінансових звітах ДП «АНТОНОВ».

Отримані результати та їх новизна. Новизна роботи полягає у розробці комплексної оцінки фінансового стану підприємства за відповідними блоками що дозволило розробити шляхи покращення фінансових результатів підприємства при збереженні його економічної самостійності, збільшення обсягів виробництва, підвищення якості та усунення можливих ризиків.

Значущість виконаної роботи та висновки отриманих результатів дозволяє ДП «АНТОНОВ» і надалі розвивати виробничу діяльність підприємства, покращувати його фінансове становище.

Рекомендації щодо використання результатів можна використовувати на авіаційних підприємствах України для впровадження ідей поліпшення їх фінансового стану.

На основі дослідження підготовлено тези доповіді.

Пілецька С.Т., Ткаченко В.О. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства. Матеріали науково-практичної конференції «Сучасні підходи до креативного управління економічними процесами». К.: НАУ, 2022. С.83 – 85.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Arefieva O.V., Piletska S.T., Miahkykh I.M., Arefiev S.O. Development Of The Innovation Activity Of Enterprises In The Digital Economy. *International Journal of Advanced Science and Technology*, Vol. 29, No. 8s, (2020), pp. 2304-2311. <http://sersc.org/journals/index.php/IJAST/issue/view/278>
2. Bijańska, J., Kuzior, A., Wodarski, K. (2018). Social Perception of Hard Coal Mining in Perspective of Region's Sustainable Development. *Management Systems in Production Engineering*, 26(3), 178-183. DOI: 10.1515/mspe-2018-0029
3. Burlaka, O., Kuzior, A., Hanych, O., Kravchenko, S., Melnychenko, O. (2019). Implementation and Legal Regulation of Electronic Insurance in Ukraine. *Journal of Legal, Ethical and Regulatory Issues*, 22(2)
4. Fobel, P., Kuzior, A. (2019). The future (Industry 4.0) is closer than we think. Will it also be ethical? *AIP Conference Proceedings*, 2186, 080003. DOI: 10.1063/1.5137987
5. Korytko T.Yu., Piletska S. T. Bogutska O. Formation of an organizational and economic mechanism for encouraging investment activity of enterprises. *Baltic Journal of Economic Studies*, 2018. Vol. 4. No. 5. P. 10-17 <http://dx.doi.org/10.30525/2256-0742/2018-4-5-10-17>
6. Korytko T., Piletska S, Arefieva O, Pidhora Ye, Pryimakova Yu. Formation of organizational and economic mechanism of motivation of increase of investment activity of the enterprise. *Financial and credit activity: problems of theory and practice*. № 4 (35). 2020. 418-425
7. Korytko T., Bryll I., Piletska S., Arefieva O., Arefiev S. Strategy of innovative development of an enterprise on the basis of evaluation of its intellectual

capital. *NAUKOVYI VISNYK. Natsionalnoho Hirnychoho Universytetu* 3(183). 2021. p. 134-137. <https://doi.org/10.33271/nvngu/2021-3/134>

8. Kuzior, A., Arefieva, O., Poberezhna, Z., Ihumentsev, O. (2022). The Mechanism of Forming the Strategic Potential of an Enterprise in a Circular Economy. *Sustainability*, 14(6), 3258. DOI: 10.3390/su14063258

9. Kuzior, A., Kettler, K., Rąb, Ł. (2022). Digitalization of Work and Human Resources Processes as a Way to Create a Sustainable and Ethical Organization. *Energies*, 15(1), 172. DOI: 10.3390/en15010172

10. Kuzior, A., Kwilinski, A., Hroznyi, I. (2021). The factorial-reflexive approach to diagnosing the executors' and contractors' attitude to achieving the objectives by energy supplying companies. *Energies*, 14(9), 2572. DOI: 10.3390/en14092572

11. Kuzior, A., Lyulyov, O., Pimonenko, T., Kwilinski, A., Krawczyk, D. (2021). Post-industrial tourism as a driver of sustainable development. *Sustainability*, 13(15), 8145. DOI: 10.3390/su13158145

12. Kuzior, A., Mańka-Szulik, M., Krawczyk, D. (2021). Changes in the management of electronic public services in the metropolis during the covid-19 pandemic. *Polish Journal of Management Studies*, 24(2), 261–275. DOI: 10.17512/pjms.2021.24.2.16

13. Kuzior, A., Postrzednik-Lotko, K.A., Postrzednik, S. (2022). Limiting of Carbon Dioxide Emissions through Rational Management of Pro-Ecological Activities in the Context of CSR Assumptions. *Energies*, 15(5), 1825. DOI: 10.3390/en15051825

14. Midor, K., Kuzior, A., Płaza, G., Molenda, M., Krawczyk, D. (2021). Reception of the Smart City Concept in the Opinion of Local Administration Officials - A Case Study Management Systems in Production Engineering, 29(4), 320–326. DOI: 10.2478/mspe-2021-0040

15. Аверіна М.Ю. Аналіз та оцінка фінансового стану підприємства: шляхи покращення. *Актуальні проблеми економіки*. 2012. № 9. С. 92–100

16. Андрієнко М.М., Шпак І.О. Економічна оцінка критеріїв управління результативністю підприємства. *Наукові праці МАУП. Економічні науки*. 2021. Вип. 4(63). С. 35-40 URL: <http://journals.maup.com.ua/index.php/economics/article/view/1205>
17. Ареф'єва О. В., Андрієнко М. М., Кравченко О. Р. Економічні аспекти механізму управління фінансовим потенціалом підприємства. *Причорноморські економічні студії*. 2018. № 35. Ч. 2. URL:http://bses.in.ua/journals/2018/35_2_2018/10.pdf
18. Ареф'єва О.В., Пілецька С.Т., Кравчук Н.М. Адаптивне управління фінансовою стійкістю підприємства при забезпеченні його економічної безпеки. *Проблеми системного підходу в економіці : зб. наук. праць*. К. : НАУ, 2020. Вип. 1(75). Ч. 1. 170 с. С. 80–90. DOI: <https://doi.org/10.32782/2520-2200/2020-1-12>
19. Ареф'єва О. В., Пілецька С. Т., Заболотна Д. В. Стратегічні ресурси забезпечення економічного потенціалу в контексті інтеграційно-диверсифікаційного розвитку підприємства. *Бізнес Інформ*. 2020. №11. С. 398–404. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-11-398-404>
20. Ареф'єва О.В., Побережна З.М. Холістичне управління адаптивністю підприємства в умовах циклічної економіки. *Економічний вісник НТУУ «Київський політехнічний інститут»*. 2021. №18. 64 – 69
21. Базилінська. О.Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика: навч. посіб.: Центр учбової літератури, 2012. 328 с.
22. Безбородова Т.В. Сутність та необхідність аналізу фінансового стану. *Економіка. Управління. Інновації*. 2014. № 1(11). С. 1–7
23. Бержанір І. А. Діагностика показників ліквідності підприємств. *Фінансове забезпечення сталого розвитку економіки України*: колективна монографія / за ред. Слатвінського М.А. Умань: ФОП Жовтий О. О., 2016. С. 151–156.

24. Вовк О.М., Абдулгусейнова А.Р., Дмитрик Х.Ю. Економічна ефективність інноваційних процесів на транспортних підприємствах в умовах інтелектуалізації. *Економіка та суспільство*. 2021. Вип. № 32. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-32-74>

25. Вовк О.М., Кірієня Н. Фінансово-економічне стимулювання підприємств. *Сучасні підходи до креативного управління економічними процесами*: матеріали III всеукр. наук.-практ. конф., 15–16 березня 2012 р. К., 2012. С. 26.

26. Вовк О.М., Мазур А.М. Роль фінансової діагностики на підприємствах. *Сучасні підходи до креативного управління економічними процесами*: матеріали III всеукр. наук.-практ. конф., 15–16 березня 2012 р. К., 2012. С. 28.

27. Готра В. В., Ріпич В.В., Дячок В.В. Діагностика фінансового стану підприємства та шляхи його покращення. *Економіка і суспільство*. 2017. №8. С. 219–223.

28. Гриценко Л.Л., Дейнека О.В., Боярко І.М. Фінанси підприємств: практикум. Суми, 2014. URL: http://banking.uabs.sumdu.edu.ua/images/department/banking/discip/fp/np_fp.pdf.

29. Громова А.Є., Крамаренко К.В., Рудик Т.О. Аналіз фінансового стану підприємства з огляду ефективного використання фінансових ресурсів. *Молодий вчений*. 2016. №5(32). URL: <http://molodyvcheny.in.ua/files/journal/2016/5/12.pdf>

30. Данильчук І.В. Сутність фінансового стану підприємства та пошук управлінських рішень щодо забезпечення його ефективності. *Економічний вісник університету: Збірник наукових праць*. 2011. №17/2. С. 105-108.

31. Дегтярєва В.М. Фінансовий аналіз: навчально-методичний посібник / В.М. Дегтярєва, К.Ю. Мамченко. Донецьк: ДонДУУ, 2011. С.186-187.

32. Дорошенко А. П. Оцінка ліквідності та платоспроможності в контексті діагностики загального фінансового стану підприємства. *Ефективна економіка*. 2010. №3. С. 72. URL: www.economy.nauka.com.ua .

33. Животок Е. Б. Фінансовий стан підприємства та шляхи його покращення. *Фінанси, страхування і біржова діяльність*. 2017. № 1. С.36 -39.
34. Заюкова М.С. Теоретичні аспекти дефініції «Фінансовий стан підприємства». URL: <http://intkonf/org/k-e-n-zayukova-m-s-kjvalchuk-a-p-teoretichni-aspekti-definitiyi-finansjviy-stan-pidpriemstva/>
35. Kwilinski, A. (2019). Implementation of Blockchain Technology in Accounting Sphere. *Academy of Accounting and Financial Studies Journal*, 23(SI2), 1528-2635-23-SI-2-412: 1-6.
36. Кобилецький В. Р. Відносні показники фінансової стійкості/ Онлайн-журнал. «Financial Analysis online». URL: <https://www.finalon.com/metodyka-rozrakhunku/100-vidnosni-pokaznykyfinansovoi-stiikosti>.
37. Ковальчук А. М. Фінансово-економічна безпека підприємства в контексті адаптації до викликів цифрового середовища. *Економічний вісник Дніпровської політехніки*. 2020. №3 (71). С. 151-160
<https://doi.org/10.33271/ebdut/71.152>
38. Ковальчук А.М. Загрози фінансово-економічній безпеці підприємства в умовах адаптивної економіки Збірник наукових праць ЛОГОΣ. Міжнародної науково-практичної конференції «Do desenvolvimento mundial como resultado de realizações em ciência e investigação científica», 09 жовтня 2020 року, м. Лісабон, Португалія. 2020. С. 55-56.
39. Ладунка І. С., Кучеренко Є.А. Шляхи покращення фінансового стану підприємства в сучасних економічних умовах. *Економіка і суспільство*. 2016. № 5. С.185–188.
40. Лисевич С.Г., Великанова В.К. Управління фінансовою стійкістю підприємств та фактори, що впливають на неї. *Вісник Полтавської державної аграрної академії*. 2013. Вип. 1 (6). Том 2. С. 211-215.
41. Литвин Б. М. Фінансовий аналіз : навч. посіб./за ред. Б. М. Литвин, М. В. Стельмах. К. : «Хай-Тек Прес», 2008. 336 с.

42. Литвин Б. М. Фінансовий аналіз : навч. посіб./за ред. Б. М. Литвин, М. В. Стельмах. К. : «Хай-Тек Прес», 2008. 336 с.
43. Механізми вартісно-орієнтованого управління підприємством: звіт про НДР (заключний) / Кер. М.В. Костель. Суми: СумДУ, 2015. 84 с. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/53419>
44. Мосьондз О.Б. Аналіз фінансового стану підприємства: сутність і необхідність. *Ефективна економіка*. 2012. № 3. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=1016>
45. Непочатенко О.О., Мельничук Н.Ю. Фінанси підприємств: підручник. Київ: Центр учбової літератури, 2013. 504 с. URL: http://dl.khadi.kharkov.ua/pluginfile.php/41010/mod_resource/content/1/Непочатенко%20О.О.%20Фнанси%20пдпримств%20%282013%29.pdf
46. Отенко І. П Фінансовий аналіз / І. П. Отенко, Г. Ф. Азаренков, Г. А. Іващенко. Х. : ХНЕУ ім. С. Кузнеця, 2015. 156 с.
47. Офіційний сайт ДП «АНТОНОВ». URL: <https://www.antonov.com/en>.
48. Панасюк Б. М., Шулик Ю.В. Оцінка та шляхи покращення фінансового стану підприємства. *Науковий блог*. 2019. № 3. С. 141–148.
49. Петренко В. С., Квасова О.П. Оцінка та шляхи покращення фінансового стану підприємства. *Міжнародний науковий журнал*. 2015. №8. С. 139-142.
50. Пілецька С. Т., Коритько Т. Ю., Храпач В. О. Управління фінансовою стійкістю підприємства в контексті забезпечення економічної безпеки в умовах посилення інтеграційних процесів в економіці. *Бізнес Інформ*. 2020. №12. С. 245–251. <https://doi.org/10.32983/2222-4459-2020-12-245-251>
51. Пілецька С. Т., Петровська С. В. Інструменти маркетингу в антикризовому управлінні. *Економічний вісник Донбасу*. 2020. № 2 (60). С.158 –

52. Пілецька С.Т., Ткаченко Є.В. Інноваційний потенціал підприємства в системі антикризового управління. *Облік і фінанси*. 2020. № 1 (87). С. 178 – 184.
53. Пілецька С.Т., Ткаченко Є.В. Формування стратегії інноваційного розвитку підприємства. *Економічні студії*. 2020. Випуск 1 (27). С.146 – 151.
54. Пітінова А.О. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства: сутність і необхідність. *Молодіжний науковий вісник УАБС НБУ. Серія: Економічні науки*. 2013. № 4. С. 379-389.
55. Приходько Н.І. поняття фінансового стану підприємства: деякі аспекти його визначення /ФІП ФІП PSE. 2010. Т. 8, С. 188-190.
56. Сарапіна О.А. Системний аналіз фінансового стану підприємства: методика та напрями вдосконалення. *Вісник аграрної науки Причорномор'я*. 2012. Вип. 2. С. 47-58.
57. Смерічевський С.Ф. Сучасний інструментарій фінансової підтримки технологічної бази підприємств машинобудування. *Економіка. Менеджмент.Бізнес*. 2015. №4 (14). С. 48-55.
58. Сокольська Р. Б. Фінансовий аналіз: Ч. 2. Спеціальні методи фінансового аналізу /Р. Б. Сокольська , В. Д. Зелікман, Т. Акімова /Дніпро: НМетАУ, 2016. 76 с.
59. Сорока Й.Й. Зарубіжний досвід оцінювання фінансового стану підприємств у сучасних умовах господарювання. *Науковий вісник Ужгородського університету*. 2015. №2(46). С. 363–367.
60. Статут ДП «АНТОНОВ»: сайт підприємства «Антонов» URL: <https://www.antonov.com/site/get-file?hash=b1.%2Frhw8W2D2w&inline=1>.
61. Тігова Т.М. Аналіз фінансової звітності : навч. посібник / Т.М. Тігова, Л.С. Селіверстова, Т.Б. Процюк. К.: Центр навчальної літератури, 2012. 268с.
62. Тютюнник Ю.М. Фінансовий аналіз: навч. посіб. / Ю.М.Тютюнник. К.: Знання, 2012. 815с

63. Фінансова й аналітична інформація ДП «АНТОНОВ». URL: <https://www.antonov.com/en/activity>
64. Фінансовий аналіз – навчальний посібник/ М. Р. Лучко, С. М. Жукевич, А. І. Фаріон. Тернопіль: ТНЕУ, 2016. 304 с.
65. Фінансовий аналіз: консп. лек. для студ. усіх форм навч / Ткаченко І. П. Кам'янське. 2018. 223 с. URL: <http://www.dstu.dp.ua/Portal/Data/7/36/7-36-k192.pdf>.
66. Фінансовий аналіз. URL: <http://subject.com.ua/economic/analysis1/index.html>.
67. Яцух О.О., Захарова Н.Ю. Фінансовий стан підприємства та методика його оцінки. *Вчені записки ТНУ імені В. І. Вернадського. Серія: Економіка і управління.* 2018. № 3. С. 173–180. URL: http://econ.vernadskyjournals.in.ua/journals/2018/29_68_3/35.pdf
68. Чайка Т. Ю, С. Є. Лошакова, Я. С. Водоріз. Розрахунок коефіцієнтів ліквідності за балансом, урахування фінансових і виробничих особливостей підприємства під час здійснення коефіцієнтного аналізу ліквідності. *Економіка і суспільство.* 2018. №15. С.900 – 908.
69. Черниш С.С. Проблеми застосування методик аналізу фінансового стану на вітчизняних підприємствах. *Інноваційна економіка.* 2012. № 5. С. 142-146.
70. Яцишишин Н. А. Методика аналізу фінансового стану підприємства. *Економічний аналіз.* 2015. № 10. С.441 – 445.